

Beste natuurvrienden,

Hoogzomer in oktober, tja... dat blijkt tegenwoordig wel te kunnen want tijdens deze activiteit troffen we misschien wel de mooiste dag van 2024: geen wind, blauwe lucht en warm, maar gelukkig niet te zot warm. In combinatie met een echte toplocatie (zeker ook op het vlak van natuur) in Oostende zorgde dit weer voor een ware volkstoeloop (een mens mag toch wat overdrijven) want op **zondag 08 oktober** wandelden maar liefst **39 NVO-ers** de grote toer (respect) rond onze eigenste **Spuikom**.

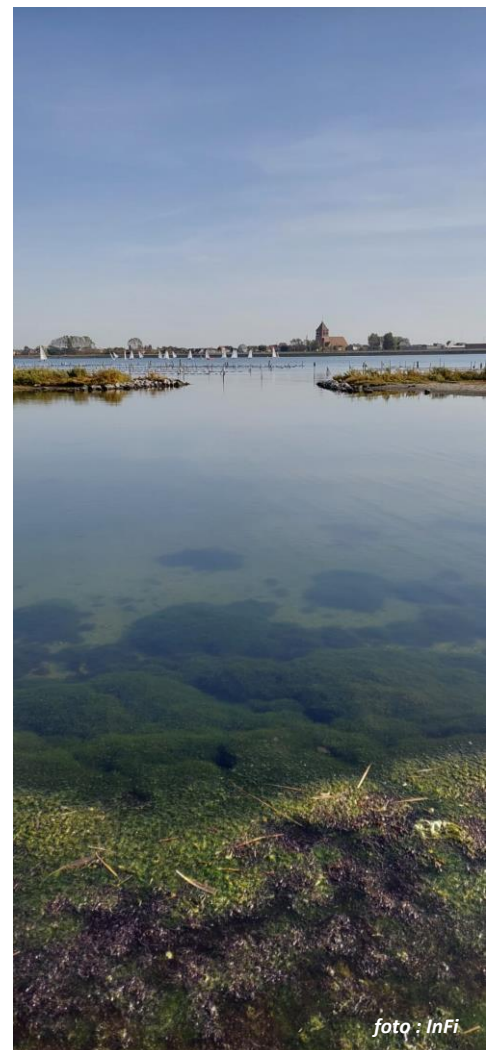
Zo'n locatie vraagt om een woordje historische uitleg en dan blijkt dat men aan "de Pit", zoals ze door Oostendenaars wordt genoemd, maar liefst 12 jaar heeft gebouwd. De functie van deze 85 hectare grote waterplas was de haven uitspoelen, of met een juister woord: spuien. Bij een eerste test bleek het één en ander niet te kloppen want de kaaimuren

spoelden bijna weg. Daarna kwam WO I en daarna... werd de Spuikom nooit meer gebruikt om te spuien. Oesterkwekers, sportievelingen en natuurlijk ook natuurliefhebbers weten ondertussen wel dat de Spuikom ook andere interessante functies kan vervullen.

We hoopten op heel wat trekvogels maar dat zomerse, ongewoon warme weer stak stokken in de wielen. De trek is duidelijk nog niet echt op gang gekomen. Maar niet getreurd, we vulden de vogelwaarnemingen aan met nog steeds volop bloeiende plantensoorten en hier en daar klimop-slurpende insecten. Trouwens, op vogelvlak waren de aanwezige Kuifaalscholvers en de grote groep voorbijzeilende Lepelaars zeker top-waarnemingen. En het moeten niet altijd bijzondere soorten zijn hoor, ook 2 Meerkoeten die elkaar te lijf gaan, een (12 keer) voorbijflitsende IJsvogel of een groep hybride ganzen (nee, ze zijn niet half-elektrisch) vinden we nog steeds even boeiend.

Nabespreken deden we deze keer op het terras van de RYCO met prachtig zicht op de haven. Zelfs met 25 NVO-ers vonden we er voldoende plaats en konden we (bijna) allemaal rond 1 grote tafel zitten. Dat de gesprekken in zo'n grote groep "licht" chaotisch verlopen behoeft wellicht geen uitleg. Meten is weten... en daarbij tellen we elk kalenderjaar opnieuw de soorten die we te zien krijgen en met zekerheid kunnen benoemen. Na 19 (dubbele) activiteiten in 2023 noteerden we reeds **599 verschillende soorten**. Sedert de NVO-start begin 2017 zijn dat al **1243 soorten** geworden. Daarvan werden tot nu toe zo'n **1127 verschillende soorten** met foto en wat uitleg in de verslagjes besproken. Je kunt alles nog eens nalezen in samenvattende excel-bestanden via deze link : <https://nvosite.com/bestanden/> . Je kunt op onze site ook alle vorige verslagjes vinden en downloaden : <https://nvosite.com/archief/>

Natuurwaarnemingen zijn soms vluchtig en vervagen meestal weer snel. Gelukkig zorgen onze hoffotografen heel vaak voor mooie foto's. We troffen schitterend nazomerweer en er werden dan ook heel wat prachtige en leuke beelden naar de redactie gestuurd. Een selectie daaruit vind je in de 8 extra fotopagina's op het einde van dit verslag. Met dank aan Natacha, Ingrid, Els C, Yvette, Carine VG, Johan DS, Rene en Dirk. En aan Marijke voor het bijhouden van het soortenlijstje en voor de (weeral) ingewikkelde boekhouding bij de nabespreking.

Lang niet alle uitheemse soorten gedragen zich invasief eens ze in onze vrije natuur terecht komen. Soms staan ze gewoon links en rechts wat decoratief te wezen. Deze **Dwergmispel** (spec.) heeft zich een plaatsje veroverd op een oude muur langs de Noordede. Ze staat er al vele jaren, neemt in feite weinig plaats in en lijkt zich maar heel langzaam te vermeerderen, niet echt een probleem dus. (foto: CaVa)

Echt wel een heel ander verhaal bij deze ontsnapte tuinplant: **Japanse duizendknoop**. Samen met Rimpelroos en Reuzenberenklauw wellicht de uitheemse soort die in onze streken de meeste problemen veroorzaakt. Door de woekerende wortelstokken neemt ze vlug veel teveel plaats in. (foto: JaVa)

Soorten uit de orde van de steltlopers zijn niet altijd even eenvoudig uit elkaar te houden. Gelukkig heeft deze **Oeverloper** een typisch kenmerk dat zelfs van heel ver weg goed opvalt: het wit van de buik loopt in een wig tussen de hals en de vleugel door tot tegen de rug. Ook het geluid is opvallend en lijkt sterk op dat van de Ijsvogel. (foto: waarnemingen.be)

Kleine rietganzen zijn in onze streken echte wintergasten. Je herkent ze aan hun donkere kop en hals en aan de iets kleinere, bijna volledig donkere snavel. Als ze in niet al te diep gras staan vallen ook de roze poten op. De Kleine rietgans die al jaren in de Vicogneweiden vertoeft komt ongetwijfeld uit een verzameling. (foto: waarnemingen.be)

Er worden (té)veel woeste verhalen verteld over de **Aziatische hoornaar** maar dat blijkt in de werkelijkheid allemaal nog wel mee te vallen. Nee, ze zijn niet groter dan de Europese hoornaar (ze zijn zelfs een flink stuk kleiner)... en nee, ze zijn niet super-agressief. Deze geniet op het einde van de zomer rustig van een flinke slok Klimopnectar. (foto: waarnemingen.be)

Net als de hoornaar-soorten zijn ook de Gewone wesp, de Saksische wesp en de Duitse wesp plooivleugelwespen. Ze plooiën als ze zitten de vleugels dicht in de lengterichting. Deze drie soorten zijn moeilijk uit elkaar te houden maar de "ankervormige" zwarte vlek op het clypeus (tja, op te zoeken) toont aan dat dit wellicht een **Gewone wesp** is. (foto: waarnemingen.be)

Zonder te hoeven proeven van het water weet je ook wel door wat je waarneemt dat de Spuikom gevuld is met zeewater. Op de dijken dicht tegen het water groeien namelijk planten die we anders alleen op slikken en schorren aantreffen (heel soms ook in zilte weiden). Dit **Klein schorrenkruid** is daar een mooi (en eerder zeldzaam) voorbeeld van. (foto: waarnemingen.be)

Ook **Zeekraal** (spec.) is zo'n schorren- en slikkenplant. Het is één van de echte pioniers die kan groeien op plaatsen waar andere planten het zoutgehalte niet aankunnen. Het komt soms in grote groepen voor waardoor het helpt nog meer sediment vast te houden waardoor het slik vlugger schor wordt. (f: waarneming.nl)

Bij futen is er geen verschil tussen het verenkleed van mannetjes en van vrouwtjes. Wel is er een duidelijk verschil tussen het winter- en zomerkleed (broedkleed is correcter). Op de foto twee **Geoorde futen**. De vogel rechts is nog voor 90 % in winterkleed, de vogel links is al helemaal in broedkleed. Vanaf eind februari kun je ze zo bewonderen op de Spuikom. (foto: sjaak.home.nl)

Heerlijk als je een eerder zeldzame soort zoekt en die dan ook echt te zien krijgt. Er werden wat **Kuifaalscholvers** gemeld op waarnemingen.be en ja hoor, 's morgens kregen we er twee te zien die visten tussen de sluizen. In de namiddag kregen we er één te zien die zat te drogen tussen de iets grotere en vooral veel zwartere (gewone) Aalscholvers. (foto: waarnemingen.be)

Tussen en op het zeewier in de Spuikom waren heel wat exemplaren van deze soort actief: de **Strandkrab**. Ze kunnen flink groot worden en als ze bedreigd worden kunnen ze hard knijpen met hun scherpe scharen. Bij gevechten of door een aanval van een vogel verliezen ze wel eens zo'n schaar. Maar na enkele vervellingen is die weer helemaal terug. (foto: waarnemingen.be)

Aan de rand van het water dreven heel veel langwerpige kwallen die zo'n 15 cm groot waren. Nee, niet de Meloenkwal zoals ter plaatse werd gezegd want die wordt maar 3 cm groot. Maar de uitleg over het invasieve karakter van deze Noord-Amerikaanse soort was dan wel weer juist. Ze heet trouwens simpelweg **Amerikaanse ribkwal**. (foto: marylandbiodiversity.com)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er staat al een nieuwe activiteit op het programma want op **zondag 22 oktober** organiseren we opnieuw een daguitstap, deze keer naar de **Bourgoyen** in de voormiddag en aansluitend naar het **Drongengoed** in de namiddag. Dat wordt dus een halve dag vooral vogels kijken, gevolgd door een halve dag met vooral paddenstoelen op het programma.

De mail met de info over deze activiteit valt op maandag 16 oktober in je mailbox.

Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en graag tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuuractiviteiten.

NVO staat voor **NatuurVerkenners Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier bezoeken we, over 3 jaar gespreid, **meer dan 60 verschillende locaties**.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis en iedereen is welkom.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een site opgestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.com/>

Volgende NVO-activiteiten (steeds keuze tussen ochtend- en namiddagwandeling) :

- **zondag 22 oktober : daguitstap Bourgoyen en Drongengoed**
Start : 08u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **zondag 12 november : herfstwandeling in het Stadsrandbos**
Start : 09u00 en 14u00 op de parking van het crematorium / Grintweg 120 / Oostende
- **zondag 26 november : paddenstoelenwandeling in het bos van De Haan**
Start : 08u30 en 13u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- vanaf begin december gaat NVO uitzonderlijk enkele maanden in winterslaap.
Geen nood... op **10 maart** zijn we er weer met ons fameuze **jaaroverzicht**.
- **zondag 10 maart : 's morgens wandeling langs de Spuikom / in de namiddag Jaaroverzicht 2023**
Start : 09u00 en 13u30 aan Ontmoetingscentrum De Ballon / Mansveldstraat 9 / Oostende
- **zondag 24 maart : vogels (en meer) kijken in de Uitkerkse Polder**
Start : 08u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **zondag 14 april : strandjutten op de Oostendse Oosteroever**
Start : 09u00 en 14u00 aan de voet van de vuurtoren / Buskruitstraat / Oostende

Weer of geen weer, er wordt **altijd** op de voorziene plaats en (stipt) op het voorziene uur gestart

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte65@gmail.com

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen, voorstellen... zijn steeds meer dan welkom via mail)

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : RenYp

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : NaGy

Ook op plaatsen die je goed kent valt vaak nog verrassend veel te ontdekken. Dat geldt trouwens ook voor de naam van de gids. Nu blijkt dat die niet "Jan " heet maar dat zijn juiste naam "Opa natuur" is... we hebben het al veel gezegd: we reizen om te leren.

foto : NaGy

Door de hoge temperaturen blijven veel planten gewoon doorbloeien. Linksboven beginnend en dan met de klok mee:

- **Groot kaasjeskruid** heeft vruchten die wel wat weghebben van een grote schijf kaas, vandaar de soortnaam.
- het prachtige blauwpaars (of is het paarsblauw?) van **Wilde cichorei**
- Te mooi om goed te zijn... de bloemetjes van **Japanse duizendknoop** zijn mooi en lijken op die van Bruidssluier omdat ze van dezelfde familie zijn.
- Varentje op een oude muur? Dat zou wel eens **Muurvaren** kunnen zijn. Soms moeten we het gewoon niet moeilijker maken dan het al is.
- Deze hoog opgroeiende klaversoort wordt vaak gebruikt bij het inzaaien van bermen en bloemenvelden: **Luzerne**.
- links op de foto **Grote zandkool**, die we beter kennen onder de winkelnaam Rucola, rechts **Avondskoekoeksbloem**

foto : ElsC

foto : DiNo

foto : RenYp

foto : RenYp

foto : RenYp

foto : RenYp

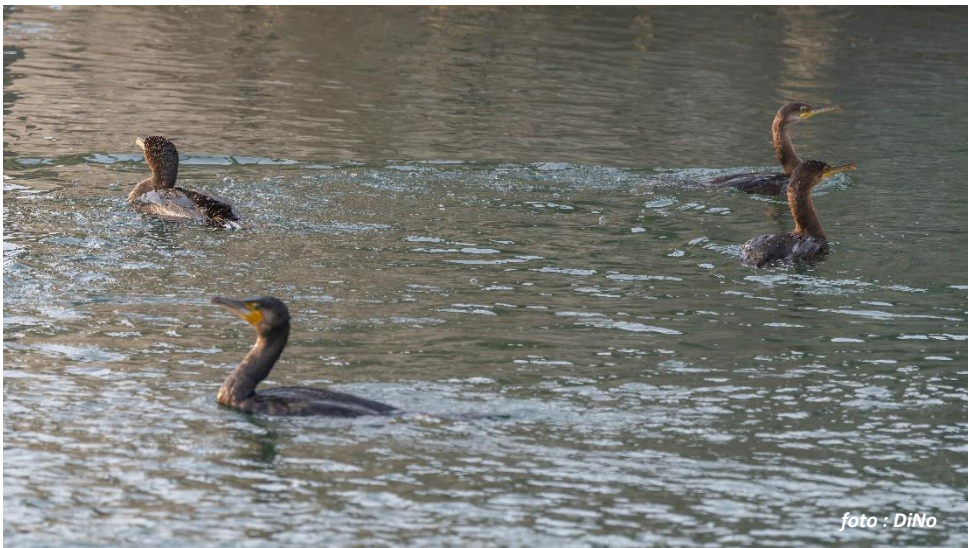

foto : DiNo

Linksboven beginnend etc... :

- een **Gewone wesp** (onzeker) met een wel erg groot achterlijf... een koningin?
- een (gewone) **Aalscholver** spiegelt zichzelf in het Spuikomwater.
- "Dat kan ik nog een stukje beter", denkt deze (gewone) **Fuut**
- een **Steenloper** zoekt wat eetbaars
- zoek de 10 verschillen: links 2 **Aalscholvers**, rechts 2 **Kuifaalscholvers**
- vroeger een echte trekvlinder, nu steeds vaker bij ons overwinterend... deze **Atalanta** is wellicht dagvers
- Eén van de fotografen wist de **Ijsvogel** toch zittend te "vangen", maar vermoedelijk wel na de wandeling.

Het leven van een natuurgids kan bikkelhard zijn:

- tijdens je uitleg straal genegeerd worden
- levensbedreigende zwammen en insecten hanteren
- de kaas van je brood laten eten door je kleinkind
- je verzamelde info laten kopiëren door de concurrentie
- ... het leven is een tranendal... (maar niet echt natuurlijk)

foto : JoDS

foto : JoDS

foto : JoDS

Welnee, de **Geschubde inktzwam** is helemaal niet levensbedreigend. In jonge vorm is ze zelfs eetbaar. Maar toch een dikke tip in verband met de eetbaarheid van paddenstoelen. Je bent enkel 100 % zeker van je zaak als je zwammen koopt die in een blauw plastic bakje zitten. Paddenstoelengif is geen lachertje dus neem geen risico's. Vele van de soorten zijn echter heel fotogeniek en ze zo mooi mogelijk vastleggen is wél helemaal zonder gevaar.

foto : DiNo

foto : CaVa

foto : RenYp

foto : RenYp

foto : RenYp

foto : RenYp

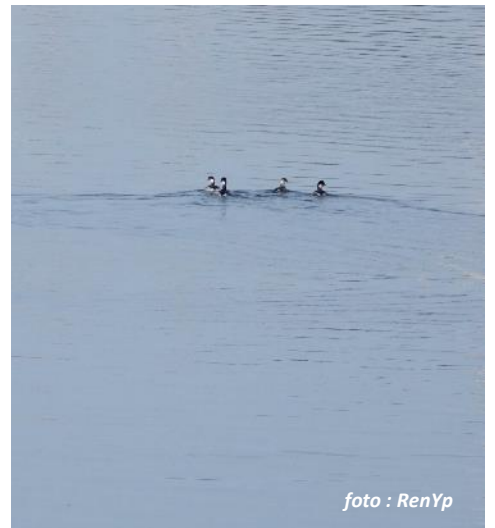

foto : RenYp

foto : RenYp

Linksboven beginnend en met de klok mee:

- Topmoment... 48 **Lepelaars** komen traag, en behoorlijk laag, voorbijvliegen. Zij hebben de trek dus wel al ingezet.
- **Kleine zilverreiger** is in de winter een vaste gast aan de Spuikom
- ver maar wel herkenbaar: **Geoorde futen**
- een erg late... of misschien wel absurde vroege.... adulte **Vuurwants**
- Wedstrijdje bij de **Steenlopers**: wie kan het laagste over het water vliegen?
- Deze waarneming moest achteraf even geverifieerd worden: **Oorkwal** (rechts op de foto) klopt. Links op de foto niet de Meloenkwal (die is inheems) maar de verwante en wel uitheemse **Amerikaanse ribkwal**.

foto : JoDs

foto : JoDs

Na de wandeling van zondag blijft één prangende vraag onbeantwoord....
schrijven we Brigitte wel of niet op de deelnemerslijst?

Wellicht volgt hierover later nog een enquête en/of een online poll.

En nee Brigitte, jij mag niet meestemmen...

foto : JoDs

foto : YvTo

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : JoDS

foto : JoDS

Weinig fotografisch bewijsmateriaal van de nabespreking... trouwens, wie uit privacy-overwegingen (of andere redenen) liever niet meer in het verslag verschijnt mag dat vanzelfsprekend doorgeven aan de redactie. (Je weet wel, met zo'n gele briefkaart.)